

PARAULA I VIDA

Una nova edició del Missal en català

Amb el nou any Litúrgic 2023 tindrem la novetat de la promulgació del Missal Romà en llengua catalana, en la seva 3a edició llatina esmenada segons allò que disposa el Papa Francesc a *Magnum Principium* (2017) sobre les traduccions litúrgiques. Ha estat una tasca llarga i complexa duta a terme per la Comissió Interdiocesana de Litúrgia de la Conferència Episcopal Tarraconense, ajudats per experts en Litúrgia i Sagrada Escripura i per experts en llengua catalana i en llengües clàssiques.

La promulgació d'un llibre litúrgic és sempre un esdeveniment important per a la vida de l'Església, encara més si el llibre en qüestió és el **Missal Romà** que és el llibre destinat a la celebració de l'Eucaristia segons les normes vigents de l'Església Catòlica Romana i que inclou els textos i les normes vigents. Tot el Poble de Déu s'ha de sentir convidat a rebre i acollir aquesta nova edició del Missal com un do per a l'Església ja que, més enllà de les novetats concretes, ens permet celebrar la fe de l'Església. Allò que l'Església prega és allò que l'Església creu. El Missal no és només un instrument per a les celebracions, que veiem sobre l'altar, sinó que les seves pàgines custodien la riquesa de la tradició de l'Església Romana, el seu desig de viure el Misteri pasqual de Crist, de fer-ne memorial en la celebració litúrgica eucarística i de traduir-lo a la vida.

Aquesta nova edició del Missal és una oportunitat per a tot el Poble de Déu, ministres i fidels, per a redescobrir el sentit profund de l'Eucaristia. La recepció de les principals novetats d'aquesta edició catalana del Missal Romà convé que es faci dins el procés més ampli de l'aprofun-

diment de la recta comprensió i celebració de l'Eucaristia. Cal subratllar que el Missal no és només un simple recull de «textos» per a proclamar, sinó que és, sobretot, un llibre que indica «gestos» per a implementar i valorar, implicant els diferents ministeris i tota l'assemblea litúrgica. En efecte, la bellesa de la litúrgia brota de l'harmonia de gestos i paraules amb els quals ens impliquem amb el misteri celebrat.

Això reclama un autèntic «art de celebrar», que segons ens recordava Benet XVI (*Sacramentum caritatis*, 2007), inclou diversos aspectes fonamentals: l'art d'obeir (obediència fidel a les normes litúrgiques); l'art d'harmonitzar (harmonia del ritu, dels ornaments litúrgics, la decoració, el lloc sagrat, les formes de llenguatge previstes per la litúrgia, cants, gestos i silencis...); i l'art de la caritat (unint disciplina i espontaneïtat). El Papa Francesc subratlla la importància de l'art celebratiu a la seva Carta apostòlica *Desiderio Desideravi* (juny 2022). La nova edició en llengua catalana del Missal Romà ens ajudarà a fer realitat que *l'ars celebrandi* no es pot reduir a la mera observança d'unes rúbriques, ni tampoc a exercir una creativitat sense regles. «El ritu és en si mateix una norma, i la norma mai no és un fi en si mateixa, sinó que sempre està al servei de la realitat superior que vol custodiar» (n. 48). Aquesta nova edició en català del Missal Romà ens ajudarà molt a fer realitat allò que Benet XVI afirmava sobre la relació entre l'art de celebrar i la participació amatent dels fidels: «la millor catequesi sobre l'Eucaristia és l'Eucaristia mateixa, ben celebrada». Esforcem-nos-hi tots amb docilitat i esperit pastoral.

† **Joan-Enric Vives**
Arquebisbe d'Urgell

ACTUALITAT

Celebració de Tots Sants a La Massana

Mons. Joan-Enric Vives va iniciar el primer de novembre, festa de Tots Sants, la seva Visita Pastoral a la Parròquia de La Massana, on pregà als cementiris nou i antic de La Massana, el de Sispony i de Pal, juntament amb els fidels en record dels familiars, amics i estimats, apuntant la importància de tenir presents aquelles persones que ens han precedit i que ja no hi són. Va tenir també un record pels tres sacerdots de La Massana que estan enterrats allà. Fou rebut a la seva arribada pel Rector, Mn. Lluís Eduard Salinas. Presidí la celebració de l'Eucaristia a la Parròquia de Sant Iscle i Santa Victòria i a l'església de l'Aldosa, dedicada a Sant Ermengol.

A l'església parroquial de Sant Iscle i Santa Victòria, fou rebut pels Cònsols major i menor, Olga Molné i Eva Sansa, bona part dels membres del Comú, i les Ministres d'Afers Exteriors i d'Afers Socials, Joventut i Igualtat, Maria Ubach i Judtih Pallarès, que posteriorment van assistir a la celebració eucarística juntament amb molts fidels que van omplir la parròquia.

APUNTS PER A L'ANÀLISI

Què esperem?

La rutina en escoltar els textos de la litúrgia, sobretot en la celebració de l'Eucaristia, ens porta a no parar atenció en el que està recitant el mossèn. Si bé és cert, que moltes vegades la manera com es llegeix el missal o el mateix llenguatge amb què està escrit, no ajuda massa a la perfecta comprensió del que s'està dient.

Per això cal fixar-se bé en curioses expressions que es reciten sense massa importància i que sense ado-

nar-nos ajuden a trobar el ple sentit al què estem fent en l'Eucaristia. Avui us presento una preuada perla amagada entre el text litúrgic del ritu de la comunió. Cada diumenge, en cada eucaristia, escoltem: «Mentre esperem l'acompliment de la nostra esperança.»

Aquí, si fóssim un d'aquells nens curiosos que volen aprendre a base de preguntar, aturàriem cridant el mossèn sense deixar-lo acabar: «I quina és la nostra esperança?» És el mo-

ment on cadascú ha de respondre: «Què esperem? Quina és la meua esperança?». El llistat de respostes pot ser infinit, acostumem a esperar moltes coses, la majoria bones i lloables. Però la nostra esperança no és individual, l'esperança del cristià és col·lectiva. El què esperem ho esperem per tots. I com també cantem a missa: «la nostra esperança, ningú no ens la prendrà».

Arriba el moment de deixar continuar el mossèn: l'acompliment de la

nostra esperança és «la manifestació de Jesucrist, el nostre Salvador». Quina esperança més curiosa que tenim els cristians, i què profunda. La podem traduir en una altra aclamació que repetim de rutina: «Veniu, Senyor Jesús!».

Apa, esperem-ho! Realment esperem això?

Mn. Valentí Alonso i Roig
Rector a diverses parròquies del Penedès

PALABRA Y VIDA

Una nueva edición del Misal en catalán

Con el nuevo año Litúrgico 2023 tendremos la novedad de la promulgación del Misal Romano en lengua catalana, en su 3.ª edición latina enmendada, según lo dispuesto por el Papa Francisco en *Magnum Principium* (2017) sobre las traducciones litúrgicas. Ha sido una labor larga y compleja llevada a cabo por la Comisión Interdiocesana de Liturgia de la Conferencia Episcopal Tarraconense, ayudados por expertos en Liturgia y Sagrada Escritura y por expertos en lengua catalana y en lenguas clásicas.

La promulgación de un libro litúrgico es siempre un acontecimiento importante para la vida de la Iglesia, más aún si el libro en cuestión es el **Misal Romano** que es el libro destinado a la celebración de la Eucaristía según las normas vigentes de la Iglesia Católica Romana y que incluye los textos y las normas vigentes. Todo el Pueblo de Dios debe sentirse invitado a recibir y acoger esta nueva edición del Misal como un don para la Iglesia ya que, más allá de las novedades concretas, nos permite celebrar la fe de la Iglesia. Lo que la Iglesia reza es lo que la Iglesia cree. El Misal no es sólo un instrumento en el altar para las celebraciones, sino que sus páginas custodian la riqueza de la tradición de la Iglesia Romana, su deseo de vivir el Misterio pascual de Cristo, de hacerlo memorial en la celebración litúrgica eucarística y de traducirlo a la vida.

Esta nueva edición del Misal es una oportunidad para todo el Pueblo de Dios, ministros y fieles, para redescubrir el profundo sentido de la Eucaristía. La recepción de las principales novedades de esta edición catalana del Misal Romano conviene que se haga dentro del proceso más amplio de la profundización en la recta comprensión y celebración de la Eucaristía. Cabe subrayar que el Misal no es sólo una simple recopilación de «textos» para proclamar, sino que es, sobre todo, un libro que indica «gestos» para implementar y valorar, implicando a los diferentes ministerios y a toda la asamblea litúrgica. En efecto, la belleza de la liturgia brota de la armonía de gestos y palabras con los que nos implicamos con el misterio celebrado.

Esto reclama un auténtico «arte de celebrar», que según nos recordaba Benedicto XVI (*Sacramentum caritatis*, 2007), incluye varios aspectos fundamentales: el arte de obedecer (obediencia fiel a las normas litúrgicas); el arte de armonizar (armonía del rito, de los ornamentos litúrgicos, la decoración, el lugar sagrado, las formas de lenguaje previstas por la liturgia, cantos, gestos y silencios...); y el arte de la caridad (uniendo disciplina y espontaneidad). El Papa Francisco subraya la importancia del arte celebrativo en su Carta apostólica *Desiderio Desideravi* (junio 2022). La nueva edición en lengua catalana del Misal Romano nos ayudará a hacer realidad que el *ars celebrandi* no puede reducirse a la mera observancia de unas rúbricas, ni tampoco a ejercer una creatividad sin reglas. «El rito es en sí mismo una norma, y la norma nunca es un fin en sí misma, sino que siempre está al servicio de la realidad superior que quiere custodiar» (n. 48). Esta nueva edición en catalán del Misal Romano nos ayudará mucho a hacer realidad lo que Benedicto XVI afirmaba sobre la relación entre el arte de celebrar y la participación activa de los fieles: «la mejor catequesis sobre la Eucaristía es la propia Eucaristía, bien celebrada». Esforcémonos todos con docilidad y espíritu pastoral.

† Joan-Enric Vives
Arzobispo de Urgell

Actes dels 55 anys del Col·legi Sant Ermengol

Trobada mensual de preveres de l'Arxiprestat de les Valls d'Andorra

Amb motiu dels actes de celebració del tancament de l'any del 55è aniversari del Col·legi Sant Ermengol, el dia 10 d'octubre, a la seu del col·legi, va tenir lloc la trobada mensual dels preveres de l'Arxiprestat de les Valls d'Andorra presidida per l'Arxiprest Mn. Ramon Sàrries, i on van participar els rectors de les set parròquies de l'Arxiprestat. La trobada, a més de tractar els temes habituals de l'Arxiprestat, va servir als preveres per parlar amb la Directora del col·legi, Maria Josep Pascual, i el Coordinador de Pastoral, Sr. Àlex Molina, el moment pastoral pel qual travessa el col·legi i com els preveres podrien fer-se més presents i ajudar en la tasca pastoral de l'escola, especialment pel que fa a les problemàtiques que puguin tenir els joves.

Els preveres van poder compartir també una estona amb el personal de l'escola i els alumnes.

Entrevista a Mons. Vives i la Sra. M. Josep Pascual a Ràdio Televisió d'Andorra

El matí del 14 d'octubre es va emetre el programa matinal de *Ràdio Televisió d'Andorra* que dirigeix Òscar Royo «Els matins de la Nacional», dedicat a l'Escola Sant Ermengol. En directe i des de l'escola van anar entrevistant els diversos actors del col·legi, des del Patronat i la Directora del col·legi, fins als alumnes, professors i personal administratiu, acostant l'escola a la societat andorrana. L'Arquebisbe d'Urgell i Copríncep Mons. Joan-Enric Vives, com a President del Patronat Rector del col·legi,

legi, hi participà amb la Directora Sra. Maria Josep Pascual el matí, vers les 9.30 h, i repassaren moments històrics, dificultats i reptes, superació dels dos anys de la pandèmia, valors i desafiaments que es proposa l'escola, així com el futur que s'entreu. Amb el lema d'enguany «Som una Escola

per créixer», i volent formar perquè els alumnes surtin «experts en humanitat», es valorà que el Sant Ermengol, escola catòlica del Principat, amb un patronat mixt Església i Govern, sigui la primera a obtenir la qualificació d'«Amiga d'Unicef», i que treballarà per la implementació dels drets dels infants.

TWITTER DEL PAPA FRANCESC

@Pontifex_es: «La riquesa veritable no consisteix a multiplicar quant es posseeix, sinó a compartir-ho equitativament amb qui tenim al nostre voltant» (27 de maig).

@Pontifex_es: «Preguem junts avui per les nostres comunitats religioses perquè, de manera profètica, es posin al servei de la cura de la nostra casa comuna i dels últims» (28 de maig).

@Pontifex_es: «Escollar és el primer i indispensable ingredient del diàleg i de la bona comunicació. No es comunica si abans no s'ha escoltat, i no es fa bon periodisme sense la capacitat d'escoltar» (29 de maig).

@Pontifex_es: «La diversitat de religió no justifica la indiferència o l'enemistat. És més, a partir de la fe religiosa, un pot convertir-se en artesà de la pau i no romandre com a espectador inert del mal de la guerra i de l'odi» (30 de maig).

Obertura del curs 2022-2023 de l'Escola Diocesana de Formació Permanent

El dissabte 15 d'octubre a la Casa d'espiritualitat del Sant Crist de Balaguer va tenir lloc la inauguració del curs 2022-2023 de l'Escola Diocesana de Formació Permanent (EDFP) del Bisbat d'Urgell, presidida per l'Arquebisbe Joan-Enric i pel Director de l'EDFP, Mn. Antoni Elvira.

L'EDFP ofereix enguany dos cursos: el Curs Bàsic, d'introducció al Nou Testament i al Credo; i el Curs d'Aprofundiment, enguany sobre «L'espiritualitat cristiana».

Mons. Joan-Enric Vives va impartir la lliçó inaugural del curs d'aprofundiment sobre «Renovar la nostra espiritualitat», i Mn. Ramon Sàrries, Arxiprest d'Andorra i Llicenciat en Sagrada Escripura, va iniciar les classes sobre la introducció al Nou Testament.

L'escola vol acompanyar els laics de la Diòcesi perquè puguin, quinzenalment, formar-se en diverses matèries teològiques i també en espiritualitat, ja que sempre s'hi celebra l'Eucaristia junts, i al matí tot comença compartint la pregària de Laudes, de l'Ofici de l'Església, i reflexionant i compartint experiències pastorals.

Mons. Vives a la seva conferència sobre «Renovar la nostra espiritualitat com a deixebles evangelitzadors» va comentar el text de Gàlates 5,21ss: «Si vivim gràcies a l'Esperit, comportem-nos d'acord amb

l'Esperit». Va parlar del programa espiritual del Papa Francesc: «Anunciar l'Evangeli de l'alegria»; de les temptacions dels agents pastorals (EG, cap. II, nn. 76-109) per respondre al desafiament d'una espiritualitat missionera; i de l'esperit dels «Evangelitzadors amb esperit» (EG, cap. V, nn. 259-283).

Nova edició del Missal Romà en llengua catalana

Es comença a utilitzar a partir del primer diumenge d'Advent

Els bisbes de Catalunya van decretar, el passat 4 d'octubre, que la nova edició del Missal Romà en llengua catalana es comenci a utilitzar a partir del primer diumenge d'Advent.

Celebrar el Memorial del Senyor, amb fidelitat al seu manament «Feu això que és el meu memorial», ha estat sempre una de les principals preocupacions de la santa Mare Església al llarg dels segles. També avui ens convé renovar aquest compromís i per això, després de la reforma litúrgica impulsada pel Concili Vaticà II, i de l'edició dels llibres litúrgics corresponents, tornem a posar a l'abast de tots els responsa-

bles de les celebracions del Misteri Eucarístic aquesta nova edició del Missal Romà en llengua catalana. Aquesta renovada versió segueix, com està prescrit, l'*Editio typica tertia Missalis Romani emmendata*, i ha rebut de la Congregació per al Culte Diví i la Disciplina dels Sagraments la corresponent i preceptiva *confirmatio*, el dia 22 de febrer de 2022. D'aquesta manera s'ha decretat que la present edició ha de ser tinguda com a típica a totes les diòcesis amb seu a Catalunya i s'haurà de començar a utilitzar a partir del proper primer diumenge d'Advent, dia 27 de novembre de 2022.

JORNADA MUNDIAL DELS POBRES

Una pobresa que no necessita retòrica, sinó compassió!

Quantes vegades molts de nosaltres ens hem atansat a la imatge de Jesús clavat a la creu, que hi ha a gairebé totes les nostres esglésies?

El veiem clavat en la creu, despulat de tota condició humana i divina, derrotat i empobrit, una reialesa que té un tro i una corona de patiment i de dolor, lluny de qualsevol rastre de riquesa i de poder. La imatge sempre és visitada i pregada per molts dels fidels més constants, i també per visitants ocasionals dels temples. Tots ens hi sentim identificats i, de fet, reconeixem en aquest símbol, bona part d'allò que ens fa cristians.

Però què ens passa quan, tot seguit, sortim als nostres carrers, a les nostres realitats fora de l'espai sagrat i evitem, fugim, esquivem i ignorem les creus de misèria que hi ha? En el pobre que demana caritat a la cantonada del carrer; en aquella família nombrosa veïna nostra, que no pot omplir la nevera; en aquells avis que no saben com escalfar la seva petita llar... No serà que aleshores ens repleguem cap a una mena de covardia humana i espiritual? M'ho sembla així. Admirem el crucificat que ja ha ressuscitat i, en canvi, no volem veure, i més aviat fem invisible, la nova creu on hi ha clavats el pobre i el vulnerable del nostre món.

No podem deixar passar aquesta Jornada Mundial dels Pobres sense fer-ne ressò, pregària, denúncia i, sobretot, conversió de vida. El Papa Francesc ho diu amb tota la força que pot en el missatge de la VI Jornada: «Davant els pobres no es fa retòrica, sinó que es posa mans a l'obra i es practica la fe involucrant-se directament, sense delegar en ningú.»

Doncs deixem-nos de retòrica, i ajudem amb una opció clara i valenta que posi en el centre de la nostra societat la justícia social i que, com a creients, sapiguem abraçar la pobresa de Jesucrist.

Aquesta feina no es pot delegar. És de cadascú del poble de batejats: serà la nostra almoïna i la nostra compassió la que salvi el pobre. És el subjecte del nostre amor i serà ell qui ens alliberarà de les cadenes d'un materialisme destructiu i empobridor a la vegada.

Mn. Jaume Mayoral

Delegat episcopal de Càritas

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

14. ■ Dilluns (lit. hores: 1a setm.) [Ap 1,1-4;2,1-5 / SI 1 / Lc 18,35-43]. Sant Serapi, primer màrtir mercedari; sant Josep Pignatelli, prev. jesuïta; santa Veneranda, vg.

15. ■ Dimarts [Ap 3,1-6.14-22 / SI 14 / Lc 19,1-10]. Sant Albert el Gran (†1280), bisbe de Ratisbona i dr. de l'Església (dominicà), patró dels naturalistes; sant Eugeni, bisbe de Toledo;

sant Leopold (s. XII), noble, patró d'Àustria.

16. ■ Dimecres [Ap 4,1-11 / SI 150 / Lc 19,11-28]. Santa Margarida d'Escòcia (†1093), reina, nascuda a Hongria; santa Gertrudis (1256-1303), vg. cistercenca a Helfta.

17. □ Dijous [Ap 5,1-10 / SI 149 / Lc 19,41-44]. Santa Isabel d'Hongria (1207-1231), princesa viuda, serventa

dels malalts; sant Gregori Taumaturg, bisbe de Neocesarea (s. III).

18. ■ Divendres [Ap 10,8-11 / SI 118 / Lc 19,45-48]. Dedicació de les basíliques de sant Pere i sant Pau, apòstols, a Roma; sant Romà, mr.; sant Aureli, mr.; santa Rosa Filipina, primera missionera del Sagrat Cor.

19. ■ Dissabte [Ap 11,4-12 / SI 143 / Lc 20,27-40]. Sant Crispí, bisbe

d'Écija; sant Faust o Fost, diaca i mr.; sant Abdies, profeta (s. V aC); santa Matilde, vg. monja cistercenca.

20. □ Diumenge vinent, Nostre Senyor Jesucrist, Rei de tot el Món (lit. hores: 2a setm.) [2S 5,1-3 / SI 121 / Col 1,12-20 / Lc 23,35-43]. Beates Isabel Ferrer i Sabrià i companyes, vgs. i mrs. Sants Octavi i Adventor, soldats mrs.; sant Benigne, bisbe i mr. (s. II).

Diuenge XXXIII de durant l'any (C)

COMENTARI

«Sofrint amb constància us guanyareu la vostra vida»

L'evangeli d'avui, ni que sembli que es refereixi a la fi del món, en realitat parla només de la fi de Jerusalem. A partir de l'anunci d'aquesta fi, Jesús adverteix de les persecucions contra els cristians: *Se us enduran detinguts, us perseguiran, us conduiran a les sinagogues i a les presons, us presentaran als tribunals dels reis o als governadors acusats de portar el meu nom.* Això evidentment no és privatiu de cap moment de la història. Podem dir que l'Església des que existeix ha estat perseguida. Però el Senyor no abandona mai els perseguits fins al punt que no cal preocupar-se de la defensa: *Jo mateix un donaré una eloqüència i una saviesa, i cap dels vostres acusadors no serà capaç de resistir-la o de contradir-la.* I tampoc no hem de perdre la confiança en el Senyor: *No es perdrà ni un sol dels vostres cabells. Sofrint amb constància us guanyareu per sempre la vostra vida.* Però fins i tot la persecució té un aspecte positiu, ens permet manifestar la nostra fe: *Serà una ocasió de donar testimoni.* És impressionant llegir els relats de martiri d'ara i d'abans, com tots els màrtirs proclamen amb gran valentia la seva fe i fins i tot la seva alegria en aquells moments. És un dels grans testimonis de fe. Podríem dir que es fa visible la presència de Déu en els perseguits. Les paraules de Jesús ens fan mirar les persecucions des d'un altra òptica. Malaquies sí que ens parla de la fi del món però amb un missatge clar: *Els orgullosos i els injustos seran igual que rostoll, i aquell dia quan arribi els incendiarà. Però per a vosaltres que venereu el meu nom, sortirà el sol de la felicitat.* La fi del món no ens ha d'inspirar cap por. I sant Pau dona una màxima molt clara a tots aquells que amb l'excusa de la propera fi del món, no fan res: *Qui no vulgui treballar, que no mengi....* Per això la paraula de l'apòstol és clara: *que treballin en pau per guanyar-se el pa que mengen.* Ni la persecució ni les dificultats de cada dia no poden fer minvar la nostra confiança total en el Senyor ni el nostre treball.

Mn. Jaume Pedrós

▶ Lectura de la profecia de Malaquies (MI 3,19-20a)

Vindrà aquell dia abrusador com una fornall. Tots els orgullosos i els injustos seran igual que rostoll, i aquell dia, quan arribi, els incendiarà, no en deixarà ni l'arrel ni la tija, diu el Senyor de l'univers. Però per a vosaltres, que venereu el meu nom, sortirà el sol de la felicitat, i els seus raigs seran saludables.

▶ Salm responsorial (97)

R. *Ve el Senyor a judicar amb raó tots els pobles.*

▶ Lectura de la segona carta de sant Pau als cristians de Tessalònica (2Te 3,7-12)

Germans, ja sabeu què heu de fer si voleu imitar-nos. Entre vosaltres no vivíem mai desvagats, i a ningú no demanàvem de franc el pa que menjàvem, sinó que ens escarrassàvem treballant nit i dia per no afeixugar ningú dels vostres. No és que no tinguem dret a la nostra manutenció, però volíem donar-vos un exemple amb la nostra vida, perquè vosaltres l'imitéssiu. Recordeu que quan érem entre vosaltres us repetíem aquesta regla: «Qui no vulgui treballar, que no mengi.» Us escrivim això perquè sentim dir que alguns de vosaltres viuen desvagats i, a més de no treballar, es posen on no els demanen. A tots aquests, els ordenem i els recomanem en nom de Jesucrist, el Senyor, que treballin en pau per guanyar-se el pa que mengen.

▶ Lectura de l'Evangeli segons sant Lluç (Lc 21,5-19)

En aquell temps, alguns parlaven del temple, fent notar les seves pedres magnífiques i les ofrenes que el decoraven. Jesús digué: «Això que veieu, vindran dies que tot serà destruït: no quedarà pedra sobre pedra.» Llavors li preguntaren: «Mestre, quan serà tot això i quin senyal anunciarà que està a punt de succeir?» Jesús respongué: «Estigueu alerta, no us deixeu enganyar, perquè vindran molts que s'apropiaran el meu nom. Diran: "Soc jo", i també: "Ja arriba el moment." Deixeu-los estar; no hi aneu, amb ells. I quan sentireu parlar de guerres i de revoltes, no us alarmeu. Això ha de succeir primer, però la fi no vindrà de seguida.» Després els deia: «Una nació prendrà les armes contra una altra, i un regne contra un altre regne. Hi haurà grans terratrèmols, fams i pestes pertot arreu, passaran fets espantosos i apareixeran al cel grans senyals d'amença. Però abans de tot això se us enduran detinguts, us perseguiran, us conduiran a les sinagogues o a les presons, us presentaran als tribunals dels reis o als governadors, acusats de portar el meu nom. Serà una ocasió de donar testimoni. Feu el propòsit des d'ara de no preparar-vos la defensa: jo mateix us donaré una eloqüència i una saviesa, i cap dels vostres acusadors no serà capaç de resistir-la o de contradir-la. Sereu traïts fins i tot pels pares, pels germans, parents i amics, en mataran alguns de vosaltres, i sereu odiats de tothom pel fet de portar el meu nom. Però no es perdrà ni un dels vostres cabells. Sofrint amb constància us guanyareu per sempre la vostra vida.»

▶ Lectura de la profecia de Malaquies (Mal 3,19-20a)

He aquí que llega el día, ardiente como un horno, en el que todos los orgullosos y malhechores serán como paja; los consumirá el día que está llegando, dice el Señor del universo, y no les dejará ni copa ni raíz. Pero a vosotros, los que teméis mi nombre, os iluminará un sol de justicia y hallaréis salud a su sombra.

▶ Salmo responsorial (97)

R. *El Señor llega para regir los pueblos con rectitud.*

▶ Lectura de la segunda carta del apòstol san Pablo a los Tesalonicenses (2Tes 3,7-12)

Hermanos:

Ya sabéis vosotros cómo tenéis que imitar nuestro ejemplo: No vivimos entre vosotros sin trabajar, no comimos de balde el pan de nadie, sino que, con cansancio y fatiga, día y noche, trabajamos a fin de no ser una carga para ninguno de vosotros. No porque no tuviéramos derecho, sino para daros en nosotros un modelo que imitar. Además, cuando estábamos entre vosotros, os mandábamos que, si alguno no quiere trabajar, que no coma. Porque nos hemos enterado de que algunos viven desordenadamente, sin trabajar, antes bien metiéndose en todo. A esos les mandamos y exhortamos, por el Señor Jesucristo, que trabajen con sosiego para comer su propio pan.

▶ Lectura del santo Evangelio según san Lucas (Lc 21,5-19)

En aquel tiempo, como algunos hablaban del templo, de lo bellamente adornado que estaba con piedra de calidad y exvotos, Jesús les dijo: «Esto que contempláis, llegarán días en que no quedará piedra sobre piedra que no sea destruida». Ellos le preguntaron: «Maestro, ¿cuándo va a ser eso?, ¿y cuál será la señal de que todo eso está para suceder?». Él dijo: «Mirad que nadie os engañe. Porque muchos vendrán en mi nombre diciendo: "Yo soy", o bien: "Está llegando el tiempo"; no vayáis tras ellos. Cuando oigáis noticias de guerras y de revoluciones, no tengáis pánico. Porque es necesario que eso ocurra primero, pero el fin no será enseguida». Entonces le decía: «Se alzarán pueblo contra pueblo y reino contra reino, habrá grandes terremotos, y en diversos países, hambres y pestes. Habrá también fenómenos espantosos y grandes signos en el cielo. Pero antes de todo eso os echarán mano, os perseguirán, entregándoos a las sinagogas y a las cárceles, y haciéndoos comparecer ante reyes y gobernadores, por causa de mi nombre. Esto os servirá de ocasión para dar testimonio. Por ello, meteos bien en la cabeza que no tenéis que preparar vuestra defensa, porque yo os daré palabras y sabiduría a las que no podrá hacer frente ni contradir ningún adversario vuestro. Y hasta vuestros padres, y parientes, y hermanos, y amigos os entregarán, y matarán a algunos de vosotros, y todos os odiarán a causa de mi nombre. Pero ni un cabello de vuestra cabeza perecerá; con vuestra perseverancia salvaréis vuestras almas.»